

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษาและค้นคว้า

5.1.1 สร้างมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล มี 7 ชุด และแบบสำรวจพฤติกรรม 1 ชุด คือ

5.1.1.1 แบบสำรวจพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.1.1.2 มาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.1.1.3 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.1.1.4 มาตรวัดการประเมินผลกระทบจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.1.1.5 มาตรวัดเจตคติทางตรง

5.1.1.6 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

5.1.1.7 มาตรวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

5.1.1.8 มาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง

5.1.2 สร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน โดยใช้มาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องเป็นตัวพยากรณ์

5.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำนวน 2 กลุ่ม ได้มาจากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Sampling) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างมาตรวัด ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนบึงไทรพิทยาคม โรงเรียนผางวิทยายน โรงเรียนชนบทศึกษา โรงเรียนนครขอนแก่น โรงเรียนละ 1 ห้อง จำนวน 121 คน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาคุณภาพของมาตรวัด ประกอบด้วยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนท่าพระวิทยายน โรงเรียนโคกสีพิทยาสรรพ์ โรงเรียนจระเข้วิทยายน โรงเรียนน้ำพองศึกษา โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย จำนวน 389 คน

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย มาตรวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น 7

ชุดและแบบสำรวจพฤติกรรม 1 ชุด

5.3.1 แบบสำรวจพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.3.2 มาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.3.3 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.3.4 มาตรวัดการประเมินผลกรรมจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน

5.3.5 มาตรวัดเจตคติทางตรง

5.3.6 มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง

5.3.7 มาตรวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

5.3.8 มาตรวัดการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง

5.4 วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นการทดลองมาตรวัด

5.4.1.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงต้นสังกัดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำจดหมายราชการไปติดต่อด้วยตนเองและขออนัดหมายวัน เวลาไปเก็บข้อมูล ในระหว่างวันที่ 10-15 ธันวาคม 2539

5.4.1.2 เตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน อธิบายวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจก่อนลงมือตอบแบบสอบถาม

5.4.1.3 เปิดโอกาสให้ซักถาม และใช้เวลาประมาณ 50 นาที

5.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นการหาคุณภาพของมาตรวัด

5.4.2.1 ผู้วิจัยได้ขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงต้นสังกัดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียน โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำจดหมายราชการไปติดต่อด้วยตนเองและขออนัดหมายวัน เวลาไปเก็บข้อมูล ในระหว่างวันที่ 10-14 กุมภาพันธ์ 2540

5.4.2.2 เตรียมมาตรวัดให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน อธิบายวัตถุประสงค์เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจก่อนลงมือตอบมาตรวัด

5.4.1.3 เปิดโอกาสให้ซักถาม และใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีทางสถิติวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS FOR WINDOWS ดังรายละเอียดดังนี้

5.5.1 หาค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ของมาตรวัดทั้ง 8 ชุด

5.5.2 หาค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดแต่ละชุด

5.5.3 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson-Product Moment Correlation Coefficient)

5.5.4 สร้างสมการพยากรณ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธีสเต็ปไวส์ (Stepwise)

5.6 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.6.1 ค่าอำนาจจำแนกของมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมา และกลับจากโรงเรียน มีผลดังนี้

มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับผลกรรมจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน มีจำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .23 ถึง .58

มาตรวัดการประเมินผลกรรมจากพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน มีจำนวน 12 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .25 ถึง .65

มาตรวัดเจตคติทางตรง มีจำนวน 6 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .20 ถึง .71

มาตรวัดความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิง มีจำนวน 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง

มาตรวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีจำนวน 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .48 ถึง .81

มาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม มีจำนวน 4 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .51 ถึง

5.6.2 ค่าความเชื่อมั่นของมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมา และกลับจากโรงเรียน อยู่ระหว่าง .7008 - .9179 มาตรวัดแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีค่าความเชื่อมั่นสูงสุด และมาตรวัดเจตคติทางตรงมีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด

5.6.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างมาตรวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน อยู่ระหว่าง .22 ถึง .58

5.6.4 สมการพยากรณ์เจตนาเชิงพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน
สมการพยากรณ์เจตนาเชิงพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียนโดยใช้คะแนน
จากมาตรวัดเจตคติทางตรงกับคะแนนจากมาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและ
กลับจากโรงเรียนเป็นตัวพยากรณ์

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y_I = .3176 A_B + 1.2430 SN - .3457$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_I = .2084 A_B + .1876 SN$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานพบว่า $\beta_1 = .2084$ $\beta_2 = .1876$
น้ำหนักของเจตคติทางตรง (A_B) จะส่งผลต่อเจตนาเชิงพฤติกรรมมากกว่า การคล้อย
ตามกลุ่มอ้างอิงทางตรง (SN) สัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ = .0920 หมายความว่า
มาตรวัดทั้ง 2 ฉบับร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 9.20 และมีความเชื่อถือได้ประมาณร้อยละ 99

5.6.5 สมการพยากรณ์พฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน
สมการพยากรณ์พฤติกรรมการไหว้พ่อแม่ก่อนมาและกลับจากโรงเรียน โดยใช้คะแนนจากมาตรวัด
เจตนาเชิงพฤติกรรมเป็นตัวพยากรณ์

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y_B = .2299 I + 1.3260$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_B = .5827 I$$

จากสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของการพยากรณ์ = .3395
หมายความว่ามาตรวัดเจตนาเชิงพฤติกรรม (I) พยากรณ์ได้ร้อยละ 33.95 และมีความ
เชื่อถือได้ประมาณร้อยละ 99

5.7 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป

5.7.1 ควรนำทฤษฎีนี้ไปสร้างมาตรวัดเพื่อทำนายพฤติกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยใน
ด้านอื่น ๆ เช่น การไปลอยกระทง การไปเวียนเทียนที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา

5.7.2 ควรนำทฤษฎีอื่น ๆ มาใช้ในการทำนายพฤติกรรมเช่น ทฤษฎีของทริแอนด์ดิส
(Trianddis, 1977) มีตัวแปรสำคัญในการทำนายพฤติกรรมคือเจตนาเชิงพฤติกรรม นิสัย
และความเอื้ออำนวยของสถานการณ์ ซึ่งในทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลมีเจตนาเชิงพฤติกรรม
เพียงตัวแปรเดียวเป็นตัวทำนายพฤติกรรม

5.7.3 การทำวิจัยครั้งต่อไปควรทดสอบความเชื่อที่เหมือนหรือต่างกันของกลุ่มที่แสดงพฤติกรรมกับกลุ่มที่ไม่แสดงพฤติกรรมเพื่อทราบความเชื่อเด่นชัดที่แตกต่างกันระหว่างสองกลุ่มนี้ และจะได้นำไปใช้ในการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพัฒนาพฤติกรรมได้